Agghegyalja Mozaik

VII. évfolyam, XXXVI. szám 2017. július-augusztus Sopronkövesdről Sopronkövesdnek

Köszöntő

Vakáció!

Végre eljött a nyár, a szünidő. Az évzáró után már alig vártam, hogy jöhessek falura. Igazi szabadságot jelentettek az itt töltött hetek. Még sok-sok év elteltével is lehet feltöltődni az élményekből. Belső képek, amit mindig elő lehet venni. Ilyen "szép képeket nézegettünk" Mária nénivel és osztálytársaival egy szép szombat délután. Mária néni minden évben lelkesen, szeretettel megszervezi a találkozót. Jó volt látni, hogy 70 évesen is tudnak gyerekek lenni, nevetni. Magam előtt láttam őket az iskolapadban. Az osztály tagja Horváth Zoli bácsi is - A majdnem elfelejtett gyalogösvény – írója. Akinek volt szerencséje már beszélgetni vele, az tudhatja, hogy ő nemcsak az ösvényt nem felejtette el, de "gyerekszemét" sem.

A könyv kövesdi vonatkozású első része külön nyomtatásba került, amit szeretettel ajánlok a mai gyerekeknek is. Feküdni a fűben, megfigyelni a természetet, észrevenni a csodákat... amiből aztán jó kis történeteket lehet írni. Kívánom, hogy legyen nektek is olyan fátok, mint Zoli bácsinak a szederfa.

Mondjuk egy vadalmafa? Drimmer Márton mutatja be az év fája címet nyerő vadalmát.

Élményekben gazdag, szép nyaratot! **Takács Brigitta**

Önkormányzati hírek

Önkormányzati hírek

Hogy is tájékoztassam, az elmúlt időszakról a kedves Olvasót, hiszen annyi minden történt. Legfrissebben a pünkösdi események élnek az emlékezetünkben. Míg egyes programoknál várakozáson felüli, addig más eseményeknél a vártnál kisebb érdeklődés mutatkozott. Jó volt gyönyörködni a megyei értéktárba is felkerült pünkösdi rózsa kertben, kóstolni a most is sikeres főzőverseny finomságait. Bájosak voltak a „kanga bébik". Öröm volt együtt dúdolni szombat este a zenészekkel az Alkotóházban, és együtt énekelni a Szózatot az elszármazottakkal a templomban, törölgetni a szemünk sarkát meghatódva a Karády Katalinról szóló zenés színdarabon. Jó volt megélni a volt kövesdiek újratalálkozásának örömét. Voltak persze hibáink is a szervezésben: hiszen akaratunkon kívül maradtak ki a meghívottak közül. Őket, a most betegségük és egyéb programjuk miatt eljönni nem tudókat, valamint a sok boldog és elégedett elszármazottat jövő pünkösd vasárnapján visszavárjuk Sopronkövesdre. Volt még jócskán élményekre lehetőség.

A polgárőrök által szervezett nap, a húsvéti játszóház, Zala faluban Zichy Mihály emlékházának megtekintése, ahol a Rombolás géniusza című óriás festményt is láthattuk, ami megalkotása óta sok-sok vihart kavar.

A Napnyugat Turisztikai Egyesület és a Nyugat Bringa szervezésében 4. alkalommal kerekeztünk faluról-falura, kápolnáról-kápolnára. Minden településen programmal és frissítővel vártak bennünket. E túra egyik csúcspontja a röjtökmuzsaji Szidónia Kastélynak és kápolnájának megtekintése volt. A teljes élménybeszámolót is olvashatják lapunkban Keszei Andrea tollából. Filmforgatás is volt a kotecsi kapunál, melynél úgy éreztük mindenki épp a forgatás perceiben akar áthajtani a kapun. Sokan megdöbbentek, hogy a határőrök is visszatértek néhány pillanatra. A Tisza-tó mellől is érkezett egy küldöttség Kövesdre. A Kotecsben kalauzoltam őket és fejlesztéseinkről egyeztettünk, szem előtt tartva, hogy lehetőség nyílik velük közösen egy turisztikai pályázatot benyújtani. Pár nap múlva már egy szakközépiskolás csoportot kalauzoltam szintén az Agghegybe. Sok-sok konferencián vettem részt, melyek fő célja a falu lehetőségeinek bővítése és partner- kapcsolatok kialakítása, erősítése. E találkozók költségét a meghívók állják, így a ráfordított időn kívül másba nem kerülnek. Jártam EuroVelo 13 kerékpárút záró konferenciáján a Pannónia Szállóban, ahol falubelim – Deák Máté- is az előadók között volt. Osztrák-magyar határ menti konferenciasorozat volt a Sopron Hotelben, míg a kőszegi várban a Írottkő Natúrpark kerek születésnapja alkalmából voltak előadások államtitkári résztvevők jelenlétében. Hogy kellően izgatott legyek – vajon össze áll-e minden Pünkösdesden - az előtte való két napot az osztrák-olasz határrégióban töltöttük jó példák tanulmányozásával. Az indulás előtti nap még Leader közgyűlés is volt a muzsaji tónál, ami a pályázatok szempontjából bír jelentőséggel. Apropó, pályázatok. Nyolc komoly pályázatunk egy éve várja, hogy mondjanak rá valamit. Néhány település meghatározhatatlan logika szerint nyertes pályázatról kapott értesítést. Mi se nem nyertünk (támogató okiratot nem kaptunk), se nem veszítettünk (elutasító okiratot sem kaptunk). A rossz nyelvek szerint ez a hosszú, bizonytalan időszak is segít egyeseknek a zavarosban halászni. Mi csak döbbenten várunk, hogy mi lesz az egészségházzal, az óvoda bővítéssel, a kávéházzal, a csárda előtti parkolóval, az új tó körüli futópályával, a helytörténeti gyűjteménnyel, a kotecsi vendégház energetikai felújításával és sok más egyébbel. Egy fontos ember állítólag azt nyilatkozta, hogy azok a települések nyertek, akiknek jövőképük van. (!!) Ha a mienk nem jövőkép, akkor mi? E jövőképhez tartozik (ha nem is pályázati forrásból), hogy indul az újabb 24 telek kialakítása, megkezdik az új élelmiszerbolt, a tűzoltó őrs, valamint a Franciska majorban egy új épület építését is. Hát ilyen egy reménytelen, jövőkép nélküli falu... Azért nem adjuk fel. A nyolc mellé újabb 5 pályázatot nyújtottunk be. Könyvtár kialakítás, piacfejlesztés, valamint közösségi programok és testvér települési találkozók finanszírozására és a Jókai utca járdafelújítására.

Termelői piacunk az ötödik évébe lépett. Már ez évben is két nagypiacon vagyunk túl a húsvétin és a pünkösdin. Személy szerint is örülök, hogy szombat délelőtt piacra is lehet menni és beszélgetni pl. fűnyírás helyett. Volt egy rekordhosszúságú áramszünetünk is. Emlékeznek? Az áramszolgáltatónál igyekeztünk információkhoz jutni, de senki nem adott érdemi tájékoztatást. Ezt utána a katasztrófavédelemnek is jeleztem, hogy kötelezzék ilyenkor a szolgáltatókat a folyamatos tájékoztatásra. Sajnos volt néhány dühös sopronkövesdi, akivel nem sikerült megértetni, hogy nem az önkormányzat a szolgáltató és nincsen ráhatása a helyreállítási folyamatokra, csak annyi, mint a magánembernek, hogy a médiát is mozgósítja. A vége felé közeledve, köszönjük a magánkezdeményezőknek és a szervezőknek a jótékonysági rendezvény megvalósítását. Ilyen és hasonló kezdeményezéseket önkormányzatunk továbbra is támogat. Patriknak teljes felépülést és sok-sok mosolyt kívánok. És (!) elkezdtük a termálvíz-kutatás előkészítését, tanulmányterv megrendelését. Talán egyszer Kövesden is strandolhatunk, vagy áztathatjuk magunkat a jó meleg termálvízben.

További szép nyarat mindnyájuknak!

Fülöp Zoltán
polgármester

"A bányász induló dallamai mellett búcsúztattuk el Németh Kálmánt. A Kövesdről elszármazott bányamérnök, aktív cselekvője volt a soproni 56-os eseményeknek. Tavaly október 23-án még ő leplezte le emlékművünket és tartott rendhagyó történelem órát iskolánkban. Fiatalos aktivitása, tenni akarása, következetessége sokunknak hiányozni fog. Ég veled Kálmán!"

Bölcsődei élet

A Családi bölcsődében vidáman telnek a napok. Az év eleji beszoktatás a sok sírás időszakát végre a nevetés, önfeledt játék váltotta fel. Jó idő esetén, ami szerencsére egyre gyakoribb, igyekszünk minél többet a szabadban játszani, az utóbbi napokban már a tízórait is az udvaron fogyasztjuk el.

Túl vagyunk az első Anyák napi ünnepségünkön, ami azért a bölcsődés korosztály esetében nem egyszerű feladat. Nagyon helyesen énekeltek mondókáztak a gyerekek, az anyukákkal együtt. Ezután pedig egy kis képvetítéssel kedveskedtük az édesanyáknak, ami által bepillantást nyerhettek abba, hogyan is telnek nálunk a mindennapok.

A gyerekek nagyon lelkesen készítették a meglepetéseket. Készültek a tenyérlenyomatok sőt, azóta még gyakrabban festünk, annyira élvezik a mázolást apró kis tenyerükkel, ujjukkal.

Mire az újság megjelenik, túl leszünk a gyermek napi Baba –Mama Klubbon is, amire szintén nagy lelkesedéssel készülünk. Lesz egy kis éneklés, ölbeli játékok, mondókák, és sok- sok szabad játék. Amennyiben még jó időnk is lesz, akkor mindezt egy piknik keretében képzeljük el.

Személyi változások is történtek az elmúlt időszakban nálunk. Kottrik Gabriella kolléganőnket elbúcsúztattuk, a gyerekek és szüleik nevében is köszönjük a sok kedvességet és szeretetet! További minden jót kívánunk Neki! Csoportját Deákné Bogdán Anett vette át, aki nagy lelkesedéssel látott munkához.

Örömmel mondhatjuk el, hogy bölcsődénk továbbra is telt házzal működik, ami azt jelenti, hogy az idei évben már nincsen szabad férőhelyünk.

Itt ragadnám meg az alkalmat arra is, hogy felhívjam az érdeklődők figyelmét, amennyiben gyermeküket szeretnék a 2018-as évre bölcsődénkbe beíratni, tegyék meg minél előbb, mert a gyakorlat azt mutatja, hogy sokan későn jönnek, mikor már nincsen szabad helyünk. Beiratkozásra lehetőség van személyesen, minden hétköznap 8-12-óráig.

Kissné Fekete Andrea (bölcsőde vezető)

Győri Edit igazgató beszámolója

Az iskolánkról szóló híradás legutóbb március 15-ével fejeződött be. Az április a versenyek hava volt. Iskolánk tanulói 16 olyan versenyen indultak, amely körzeti, területi, megyei, vagy országos megmérettetés volt. Örömmel mondhattam el az évzárón, hogy a 16 versenyről 39 érmet hoztunk el. (13 arany, 12 ezüst és 14 bronz). A legnagyobb sikereket a 3. osztályosok a megyei meseismerő versenyen érték el. Egy ponttal maradtak le az országos döntőbe jutásról. Köszönjük Kovács Annadórának, Raffai Benedeknek, Péter Richárdnak, Szabó Liliennek, és felkészítő tanító nénijüknek, Zsófi néninek.

Hasonlóan sikeresek voltak, vagy még jobb eredményeket értek el énekeseink és citerásaink. A Kis – és Nagy Kövirózsák arattak a Barsi Ernő és a „Tiszán innen, Dunán túl" elnevezésű országos népdaléneklési verseny területi megmérettetésén épp úgy, mint a „Forgórózsa Nemzetközi Népművészeti Ki mit tud"-on, vagy a „Fújdogál a szél" nemzetközi népdaléneklési versenyen. Gratulálunk nekik és felkészítő tanáruknak, Horváth Krisztának.

Áprilisban megjöttek a felvételi eredmények. Minden tanulónk felvételt nyert valamelyik középiskolába. Négy tanuló kivételével mindenkit az első helyen megjelölt iskolába vettek fel. Két diákunk ment gimnáziumba, 5 tanuló szakközépiskolába, 14 -en pedig szakképzőbe nyertek felvételt. Sok sikert kívánunk további munkájukhoz.

Májusban hol a kemény tanulásnak, hol a felhőtlen szórakozásnak adhatták át magukat tanulóink. Ekkor zajlottak a felmérőkre való felkészítők és megírásai, és ebben a hónapban írták meg a 6. és 8. osztályosok a kompetencia méréseket, melyben matematikából, szövegértésből és angol nyelvből mutathatták meg, hogy mit sikerült elsajátítaniuk az elmúlt években. A tavalyi mérések eredményeit februárban kaptuk meg. Elmondhatjuk, hogy eredményeink az előző évekhez képest javultak.

A május a szórakozásról is szólt. Gyereknapon a Kőszegi hegységet hódította meg a felső tagozat, és a nagy melegben mindenkinek sikerült megmászni az Írottkő tetejét. Akinek még volt ereje, az a kilátóba is fel tudott menni. A gyalogtúrán kitartásból vizsgáztak tanulóink és elmondhatjuk, hogy mindenki „jól megfelelt"-et kapott. Az alsósok Sopronban moziztak, majd egy kiállításon nézték meg a hüllőket és a csúszó-mászókat. Ezután játék és finom fagyi várta őket.

A tanulmányi kirándulásokon az osztályok más- más tájra barangoltak. Ki Sárváron kalandozott, ki Budapesten hajókázott, de voltak akik a Veszprémi Állatkertben oldották meg Busi apuka feladványait. Az alsósok Sopronban, Kőszegen és a Fertő-Hansági Nemzeti Parkban kirándultak ebben az évben.

A júniusi vizsgák még le sem bonyolódtak, már a ballagásra készültünk. Nyolcadikosaink könnyek között ölelgették egymást a ballagás és a bankett után. Biztosra ígérték, hogy még meglátogatnak bennünket és soha nem felejtik az itt töltött éveket.

A hónap közepén már tervezzük a nyári táborokat, mely az idén különleges lesz, hiszen először kerül sor arra, hogy testvértelepülésünkön, Tóthfaluban táborozunk. Július 16-án pedig ők jönnek hozzánk egy hétre. Biztosan találkoznak velük Önök is, hiszen kis falunkat, és a környéket is szeretnénk megismertetni velük. Legközelebbi híradásunk alkalmával már olvashatják beszámolónkat.

Addig is mindenkinek jó pihenést és jó egészséget kívánok!

Mint egész évben, a tavaszi és nyári hónapokban is sok színes programban volt részünk.
Jártunk a Harrer csoki műhelyben, ahol rengeteg féle finomságot kóstolhattunk és beleshettünk a csokoládékészítés fortélyaiba. Az édesanyákat is ünnepeltük. Mind a három csoport szép, meghatató műsorral örvendeztette meg az édesanyákat, nagymamákat. Valamint óvodánk idén is kivonult az Életfához, ahol egy rövid körjátékkal, és énekekkel tarkított műsort adott elő. A közös nagy óvodás kirándulás keretein belül, a győri Xantus János Állatkertbe látogattunk el! A gyerekek nagyon izgatottak voltak, nagy élmény volt már maga az utazás is, hiszen bérelt busszal mentünk. Érdekesebbnél érdekesebb állatokat láttunk, jókat nevettünk, játszottunk, rengeteg kellemes élménnyel gazdagodtunk. Kezünkből falatoztak az őzikék, de még a zsiráf is! Az utolsó Petőfi Színházas bérlettel részt vettek a gyerekek Az eltáncolt cipellők című műsoron, ahova a Roto jóvoltából, szintén külön busszal utazhattunk. Május végén tartottuk a Gyermekek hetét. Fröccsös jóvoltából voltunk fagyizni (ezúton is köszönjük!), ellátogatott óvodánkba a Csemete Bábszínház, s felsétáltunk a Lajos majorba, ahol a gyerekek kipróbálhatták a póni lovaglást, focizhattak, futkározhattak, játszhattak kedvükre. Ez is nagy élmény volt. Még a legkisebbek is ügyesen bírták a gyaloglást. Nagyon, de nagyon jól éreztük magunkat a csodálatos környezetben.
A Kövirózsa Kulturális Egyesület éves nagyműsorán is felléptek a kis néptáncosaink, ők nyitották meg a műsort. Június elején tartottuk az évzáró ünnepségünket. A nagycsoportos óvodások idén, rendhagyó módon az Alkotóházban tartották ballagási ünnepségüket, mely egy agapéval zárult az udvaron a kemence körül. A szülők jóvoltából, finomabbnál finomabb sütemények, tortákból falatozhattunk. A másik két csoport is sokat készült az évzáróra. A gyerekek ügyesen helytálltak, és bátran mutatták be, hogy mi mindent tanultak az évben.
Megkezdődött a nyári élet. Udvarunkon nagy a zsivaj, sokat tartózkodunk a szabadban, és élvezzük a nyarat, hogy szeptembertől újult erővel, 22 új beíratott kis gyermekkel kezdhessük a következő nevelési évet.

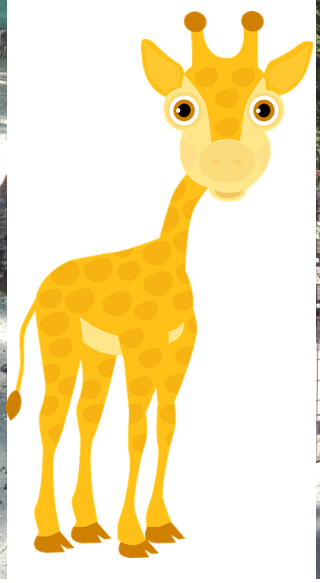

Czakó Viktória

Horváth Krisztina

Ebben a tanévben is az egyesület minden csoportja komoly lendülettel állt neki a munkának.

A szülőknek, barátoknak 2017. május 20-án mutatták be kicsik és nagyok egyaránt, hogy mit tanultak idén. A két órás műsoron fellépett hat korosztályos citerazenekar a 7 évestől egészen a felnőtt korosztályig. A citerazenekarok mellett láthatta a közönség a színpadon az óvódás, alsós, felsős és két felnőtt tánccsoportunkat is.

A hallgatóság szinte egész Nagy-Magyarország területétől élvezhetett produkciókat. Felcsendült többek között rábaközi, szigetközi, somogyi, kalotaszegi, felcsiki, moldvai, csallóközi mátravidéki, nógrádi, mezőföldi, kalocsai, dunántúli szám is.

A Kis Kövirózsák és Kövirózsák énekegyüttes bemutatkozott külön is, akik idén is több versenyen részt vettek és képviselték a egyesületet. Voltak Szombathelyen, Sopronban, Győrben, Tatabányán és most a május végén, Budapesten az Országos Fehér Galamb Népzenei versenyen, ahol arany minősítést szereztek és hangszeres szólistaként Kovács Liliána is arany minősítéssel tért haza.

A versenyek mellett fontos, hogy gyerekek megérezzék az együtt zenélés, táncolás, muzsikálás örömét. A műsor közben erre többször is volt példa, lehetőség. Már nem csak a legnagyobbak, hanem a kisebb csoportok is kísérték táncosainkat citerával. A műsor végén pedig a népdalkörrel, az összes énekes, citerás gyerekkel közösen csendült fel a nógrádi záró számunk.

Nyáron sem áll meg a munka. Két táborban is részt vehetnek a gyerekek. Sopronkövesdi citerás szaktábor július 3-7- ig kerül megrendezésre, míg a nagyok július 31 - augusztus 5-ig Balatonalmádiba utaznak táborozni. Aki még nem jelentkezett 0670/944-1053-as számon kérhet felvilágosítást és további részleteket.

A megyei önkormányzat közgyűlése a " Győr - Moson - Sopron Megye szolgálatáért" díjat adományozta Horváth Krisztinának, melynek ünnepélyes átadására április 22 - én, Fertőszentmiklóson, a II. Citera és Népdalénekes Találkozón került sor. Sok szeretettel gratulálunk és további jó egészséget, sikereket kívánunk szeretett Tanárunknak!

Az egyesület citerazenekarai, népdalköre

Az Agghegy története

A magyar Egyház júniusban emlékezik meg Szent László királyról, ezért most ehhez kapcsolódva a szent király nevét viselő agghegyi kápolna történetét mutatjuk be röviden, a hozzá fűződő vallásos szokásokról pedig a későbbiekben fogunk szólni. Bár pontos építési éve nem ismert, a kápolna minden kétséget kizáróan Sopronkövesd legrégebbi épülete. Dongó Gergely korábbi evangélikus prédikátor (†1637) leszármazottai építették a XVIII. század első évtizedeiben, az unoka, II. Gergely 1738-ban bekövetkezett halálakor már biztosan állt. Gondozása és karban tartása az építtető család, Kövesdről való elszármazásuk után pedig a helyi közösség kötelessége volt. Később, valószínűleg a XIX. század második felében gótizáló kis tornyot emeltek az egyszerű, dongaboltozatú épületre. A kápolna állapota a II. világháború után – a határsáv és az elzártság miatt – nagyon leromlott. Ezért a plébános 1967 őszén felújíttatta az épületet, és zárható ajtót készíttetett. Az 1992 nyarán-őszén történt felújításkor állították a kápolna mellé a ma is álló fakeresztet a régi helyébe, Kirády Ernő adományából. Szent László király halálának 900. évfordulójára nagyobb felújítással tisztelegtek 1995-ben. Ekkor helyezték el a lovagkirályt ábrázoló oltárképet, Gyurasits Ottó alkotását. 2009-ben a környék rendezésére és parkerdő kialakítására került sor, azóta a park a sopronkövesdiek és környékbeliek kedvelt üticélja – míg korábban, különösen a remeteség idején a magány és elmélkedés helyszíne volt. A közelmúltban, 2015-ben diófából faragott oltárasztalt helyeztek el a kápolnában, legutóbb pedig az Önkormányzat finanszírozásával az épület időszerű felújítására is sort került.

Fennállása folyamán több titulussal említik kis kápolnát. 1748-ban és 1780-ban és 1829-ben Szent Donát, 1754-ben Boldogságos Szűz Mária, 1832-ben Szent Anna tiszteletére ajánlottnak írták, az 1860-as és '70-es évek katonai felmérésein pedig a Szent Rókus nevet tüntették fel. A helybeli idős emberek emlékezete Szűz Mária pártfogását őrizte meg, és sokan Mária tiszteletére vittek virágot, gyújtottak mécsest kint a kápolnánál. Szorosan összefonódott ezzel a „fráng"-nak nevezett szokás, mely szerint szombat délután nem volt szabad dolgozni az Agghegyben. A szakrális épület 1995. szeptember utolsó vasárnapja óta a Szent László nevet viseli.

Kelemen Dávid

Testvérkapcsolat erősítése

Kedves olvasó, valószínűleg minden sopronkövesdi hallott Tóthfaluról, Sopronkövesd testvértelepüléséről. Falvaink között a kapcsolat virágzó. Több találkozás is volt, önkormányzati, valamint kulturális szinten. Nekem is volt szerencsém személyesen találkozni a 2016 évben két alkalommal Tóthfalu képviselőivel.

Az alkotótábort, és településünket végigjárva rácsodálkoztak a sok alkotása. Beszélgetéseink során felmerült annak lehetősége (ötlet szinten), hogy nekik is faraghatnék valamit. Fél év elteltével a gondolat konkréttá vált. Előálltak azzal az ötlettel, hogy ők is szeretnének elindítani egy hasonló kezdeményezést, mint az alkotótábor, és ebben kérték a segítségem. Hívtak, hogy látogassak el Délvidékre, Észak- Bácskába, Magyarkanizsa szomszédságába, azaz Tóthfaluba, hozzunk össze egy alkotótábort. Tény, hogy még az egész nagyon gyerekcipőben jár, a távolság sem használ a kezdeményezésnek, de mivel nagyon jó embereket ismertem meg, akik szívvel- lélekkel küzdenek településükért és nem utolsó sorban magyarságukért, vettem a bátorságot és belevágtam. Felkértem két faragó barátomat, alkotásaikat a kövesdiek már jól ismerik, akik Sopronkövesdre már lassan hazajárnak, és elindultunk letenni alapköveit a tóthfalusi alkotótábornak. Barátaim, Hornyák Róbert (Felvidék) és Varga Norbert (Pázmánd) örömmel fogadták a meghívást. Kellemes, hangulatos kis faluban csodálatos emberek körében töltöttünk el pár napot. Átesve a kezdeti apróbb nehézségeken - hiszen ahogy mondani szokták, „minden kezdet nehéz"- nekiálltunk a nem túl nagy méretű rönkök faragásának. Felénk egy konkrét kérésük volt csak. Az idei Szent László év apropóján, alkossunk egy Szent László szobrot. Ez is lehet majd a két falu életében, egy közös pont. Gondoltam még erősebb lesz ez a kapcsolat, ha alkotójuk is azonos. Így vettem a bátorságot és belevágtam. Elég rövid idő állt rendelkezésemre, és a fatörzs sem kényeztetett méreteivel, de igyekeztem megtenni minden tőlem telhetőt, hogy méltó alkotást készítsek, ami díszíti Tóthfalu templomkertjét. Így elkészült a közel 2 méter magas Szent Lászlót ábrázoló faragás, ami a házigazdáknak nagyon tetszett, és elégedettségüket fejezték ki. Faragó barátaim is kitettek magukért, Varga Norbi a rendelkezésre álló törzsből megfaragta a Puszta embere című szobrát, Hornyák Róbert, megelégedve a kisebb rönkkel életre keltett, egy sas madarat. Az eltöltött pár nap, megerősített abban a hitben, hogy bárhol legyen az ember, ha közös a cél, és a szándék, és jó emberek találkoznak ott biztosan mély és szoros barátságok születnek.

Visszahívtak Tóthfaluba június 17-re, amikor a Rózsafesztivál keretében - ami nagy rendezvénnyel jár - felavatják alkotásainkat, a templomkertben, illetve a „mini skanzen"- ben. A „mini skanzen" egy nagyszabású terve a településnek. Szívből örülök a barátságnak, az ottlétnek, (faragótársaim nevében is), bízva abban hogy elégedettek munkáinkkal, és nagyon szépen köszönjük a vendéglátást. Soraimat azzal zárom, hogy remélem, egy hosszú távú és szoros testvértelepülés kapcsolat tanúi vagyunk. Külön köszönet illeti Tóthfalu polgármesterét Bata Ferencet, Lékó Lajost mint főszervezőt és Utasi Jenő atyát. Nem utolsó sorban köszönetet kell mondanom a Sopronkövesd Község Önkormányzatának is, az útiköltség támogatásáért.

Köszönöm az élményt, jó volt veletek!!

Kottrik Zoltán

dr. Barkó Péter

Bérmálás és elsőáldozás

2017. április 22-én került sor a Győri Egyházmegye első bérmálási ünnepségére a sopronkövesdi Kisboldogasszony római katolikus templomban. Az ünnepi szentmise főcelebránsa dr. Veres András győri megyéspüspök volt, aki e minőségében először látogatott községünkbe. A 14 fő bérmálkozó a sorponkövesdi és környékbeli települések szorgalmas hittanosaiból állt össze.

2017. április 30-án volt a sopronkövesdi általános iskola 3. osztályosainak előáldozása. A hét kisgyermek elsőáldozót, Hanis Petra hitoktató készített fel az Eukarisztia első vételére.

A Jóisten áldását, a vigasztaló Szentlélek erejét és mindnyájunk imáját kérjük a szentségekben részesült fiatalokra és családjaikra!

Zarándoklat Mariazellbe

2017. májusában immáron 8. alkalommal indultunk útnak gyalogos zarándoklat keretében Sopronkövesdről Mariazellbe, Kovács Lászlóné Zsuzsa és jómagam szervezésében. Ismételten sokan, több, mint 50-en vágtunk neki a négy napos, 160 km-es útnak: zarándoktársaink nemcsak Sopronkövesdről, hanem a környékbeli falvakból, határontúlról felvidékről az ország távolabbi részeiből (Felvidék, Miskolc Győr, Csorna, Budapest) is csatlakoztak hozzánk.

Nagy lelkesedéssel, töretlen kedvvel, egymás iránti szeretetben tettük meg utunkat. A néhány órás alvás után minden hajnalban friss lendülettel vágtunk neki az aznapi távnak. A fizikai fájdalmak legyőzésében sokat jelentett a mindennapi ima, ének, az útközben elmondott rózsafüzér, valamint az egymáshoz intézett jó szó, bíztatás. A fáradt nap után az esti szentmisében is sok kegyelmet kaptunk a hozzánk mindig lelkesen kilátogató dr. Szalai Gábor atyától. Minden zarándok fáradtan, de lelkiekben feltöltődve, boldogan érkezett meg a szombati mariazelli szentmisére.

Köszönjük a sok támogatást, a lelki és fizikai segítséget: az itthon elmondott imákat, a finom vacsorákat! Az Úton kapott kegyelmekért a Jóistennek legyen hála!

Polgár Anikó

Katolikus Karitász bál Sopronkövesden

2017. május 20-án jótékonysági Katolikus Karitász bált szerveztünk Sopronkövesden, a Fehér Csárdában. A bál ötletgazdája dr. Szalai Gábor plébános atya volt. A bálon több mint százan vettünk részt. Körünkben köszönthettük a Szent György Lovagrend képviselőit, a sopronkövesdi és környékbeli települések polgármesterét és önkormányzati képviselőit. Bálunk célja a rászorulók iránti együttérzés erősítése, Isten szeretetével odafigyelés embertársainkra, és működésünk hatékonyságának növelése volt. A bál díszvendége, Mészáros János Elek énekművész, csodálatos hangjával nagyszerű élményt nyújtott. A zenét a Kósza Duó szolgáltatta. A tombola sorsolásra sok szép és értékes felajánlás érkezett. Az első Karitász bál felejthetetlen hangulatban telt. Köszönjük vendégeinknek, hogy jelenlétükkel megtisztelték bálunkat, támogatóinknak pedig, hogy erkölcsi és anyagi támogatásukkal hozzájárultak a Karitász munkájához, és az est sikeréhez!

Szalayné Csigó Hajnalka

Kövesden lévő gyűjteményem következő motorja

IZS – 56

Ez a motor a Magyar történelem alakulásának egyik szolgálati járműve volt. Alap motor, a DKW = (DAMPF – KRAFT – WAGEN). AUTÓ UNION Konszern Zschopaui gyára szállította a Német Birodalmi Katonai gépezethez, felszereléseit. Itt született meg a Wermacht számára a II. világháború elnyűhetetlen eligazító, és futármotorja, a legendás DKW – NZ 350 / 1. Ezen motorok, harci körülmények között, szólóban,vagy oldalkocsival eljutottak Moszkva alá, majd Sztálingrádig. Majd nagy tempóban vissza Berlinig. Korabeli gazdáik biztos izgalmas történeteket tudnának mesélni.

1945 után a Vörös hadsereg, háborús jóvátételként, az üzemet áttelepítette Oroszországba, az Ural hegység melletti IZSEVSZK-BE. Itt már a harmincas évek óta gyártottak motorokat, főleg négyütemű gépeket. A háború kitörése után, a motorgyártást ideiglenesen beszüntették. Az ide szállított üzem felszereléseivel, mérnökeivel, 1946 februárjában újra indították a motorgyártást. Legismertebb típusok: IZS – 49, IZS- 56, PLANÉTA, valamint a kéthengeres JUPITER. Legkedveltebbek, az elnyűhetetlen 350 cm3 es hosszúlöketű egyhengeresek voltak. Szóló, és oldalkocsis kivitelben használták. Nagyon sok fejlesztést hajtottak végre rajta. TELSZKÓPOKAT, LENGŐVILLÁT, örvényáramú olajtükrös levegőszűrőt tettek rá. Ezen újításoknak köszönhetően 30 évig ez a motor volt az orosz túrabajnok. Angol, német márkákat vert meg, két fejlesztésnek köszönhetően. 1-kéziváltó, 2-olajtükrös levegőszűrőnek köszönhetően. Míg az európai motorok, száraz szűrővel a Karakum sivatag agyagporától eldugultak, az Izsek simán robogtak. A mi történelmünkben, pedig 1956-os eseményekben volt szerepük. Eligazító és futármotorként szerepeltek. Személyes tapasztalatom is kötődik egy eseményhez.

1956 decemberében apámmal, akkori D CSEPELÜNKKEL elmotoroztunk megnézni az orosz állásokat. Nekem tetszettek azok a katonai felszerelések. T -55 harckocsi, tarackok, géppuskák, golyószórók. Apám, mint II. világháborús tüzér bemérője lelkesen magyarázta ágyukkal kapcsolatos ismereteket. Bennem nagy csodálatot váltott ki. 10 évesen érdekeltek ezek a dolgok. Ott láttam egy 56-os Izst eligazító tevékenységben. Két fő látta el a szolgálatot. Egyik tárcsával, fehér sisakkal, dobtáras PPS géppisztollyal felszerelve irányított. Társa 15 m-ről golyószóróval biztosított. Talán ezen élménynek köszönhetően, van ez a motor a gyűjteményemben.

IZS-56 adatai: 1 henger,346 cm3, furat 72mm,löket 85mm,15,5 le,seb 105 km/h

Mielőtt megvádolnának, hogy csak a múlttal foglalkozom, nézzünk a jövőbe. Ez már nem pöfög tovább.

Vajon milyen lenne, ha egy szép napon arra ébrednének, hogy Kövesd és Sopron összes utcájából, kitiltották a belsőégésű autókat, csak elektromos, önvezető autó, szériában gyártott, gázüzemű autóbusz közlekedik az utakon? Pedig a jövő ez lesz. Tegyék el az írásomat és 10 év múlva térjünk vissza rá!

Felvillanyozó jövő

Eddigi kutatások szerint, 10 év múlva több elektromos autó kerül forgalomba, mint fosszilis üzemanyaggal működő. Hollandiában már most találni beépített gyorstöltőket. (Sőt a soproni Interspar parkolójában is.) Izraelben már olyan útszakaszok vannak, amelyekben indukciós rendszert építettek, és a fölötte elhaladó autót tölti. 10 – 15 év múlva az elektromos, önvezető autó olyan elfogadott lesz, mint ma a kávéfőző. Új autóvásárlók figyelem, gyermekeik már más típust választanak.

Inczédi Tibor

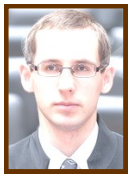

Kelemen Dávid rovata

A Múltidéző nyári számában június, július és augusztus hónapok történései közül válogatunk:

- Az 1340. július 25-én keltezett oklevél szerint Lozsi Beled özvegye és Gáspár fia a Kanizsaiak kövesdi birtokán az egyház három szőlőjét és Cenk nevű birtokán a vámot elfoglalták. Kanizsai László és Imre panaszára Zsigmond király (1387–1437) a kapornaki konventet küldte ki a hatalmaskodás kivizsgálására.
- 1671. június 8-án I. Lipót (1657–1705) Sárvárt, a hozzátartozó két birtokrésszel, Alsó- és Felsővidékkel együtt gróf Trakostyáni Draskovich Miklósnak és feleségének, Nádasdy Krisztina grófnőnek engedte át 326 520 forint 36 dénár örök áron. Így került Kövesd rövid időre a Draskovichok kezébe.
- 1752-ben a kövesdi lakosok elhatározták, hogy Páduai Szent Antal napját (június 13.), Szent Apostolok eloszlásának napját (július 15.) és Szent Donát mártír napját (augusztus 7.) a község fogadalmi ünnepeivé választják. 1811-ben Szent Márk és Marcellinus napját (június 18.) is felvették a fogadott ünnepek közé. A két fogadalom hátterében természeti csapások és tűzvész pusztítása állt.
- 1754. augusztus 26-án hunyt el *Frater Crispinianus* harmadrendű remete, őt a Boldogságos Szűz Mária tiszteletére szentelt kápolna mellett temették el.
- 1888. június 1-jén született Sopron-Kövesden ifjabb Payer (Perényi) Imre, a győri ETO, 1910-től a Ferencváros kitűnő játékosa. A magyar labdarúgók közül elsőként Angliában profi szerződést ajánlottak neki, Payer azonban nem fogadta el. Az 1920-as években Olaszországba szerződött edzőnek, hazatérése után Győrben élt. 1957. augusztus 16-án halt meg.
- 1891. július 6-án született Payer Jenő, Payer Imre testvére. Labdarúgói pályafutását Magyarországon kezdte, 1924-ben a Győri ETO főtitkárává választották. Később edzőként dolgozott Olaszországban. Ő vitte győzelemre a Bellinzona csapatát a svájci bajnokságon.
- 1907. június 18-án délután három óra tájban tűz támadt Sopronkövesden, amely a nagy szél miatt mintegy 50 lakóházat és melléképületet, rengeteg gazdasági eszközt, sertést és baromfit hamvasztott el. Legnagyobbrészt a Lövő felé eső településrész, az ún. „város” károsodott.
- 1919. június 7-én, pünkösd szombatján Szamuely Tibor forradalmi ítélőszék elé állította és a bíró háza előtt felakasztatta Schmidt Mátyás vasúti tisztviselőt és fiát, ifjabb Schmidt Mátyást.
- 1939. augusztus 30-án állították fel a Mechle kőfaragó műhelyében készített (ekkor még csak I. világháborús) hősi emlékművet a plébánia előtti téren.
- 1944. július 26-án 11 óra 40 perckor a község területén (a Nagyerdőn, a Pityer-major közelében) lezuhant egy sérült amerikai bombázó, egy B–24H Consolidated Liberator.
- 2002. július 27-én került sor a halastó átadására, ugyanez év augusztus 31-én ünnepélyesen átadták az új, négy tantermes iskolát és tornatermet.

Köszönetnyilvánítás

"Hálás köszönet a "Patrikért" jótékonysági est szervezéséért, a részvételért, az adományokért! Köszönet mindazoknak, aki a 11773377-01417629-es bankszámla számon segítették és segítik Patrik felgyógyulását, vagy bármilyen módon biztatják Őt! Nagyon komolyan gondolom azt is, hogy nem csak az anyagi segítség fontos. Egész idő alatt tartották a kapcsolatot Patrikkal az osztálytársak, barátok. Az iskola lehetővé tette, hogy magántanulóként elvégezhesse a 8. osztályt. Erre az évre tiszteletbeli horgászjegyet kapott egész szezonra, ez mind nagy öröm neki. A Isten áldjon meg minden jó szándékú embert!"

Patrik és családja

„Tisztelt Polgármester Úr és kedves Csöpi!

Első mondat a köszöneté, hogy időt és erőt nem kímélve megszervezték a nem kis létszámú találkozót. Lehetőséget kaptunk sok éve nem látott iskolatársakkal találkozni. Már az iskolában euforikus öröm volt megszólítani a kitűzővel rendelkezőket: elszármazott vagy csatolmány vagy? Sajnos a név gyakran csak ismerősen csengett. Hol laktatok? / Semmi/. Ki volt a szomszédotok? /Már derengett valami/ Kivel jártál iskolába? Igen most már tudom ki vagy. És egész nap sok régi emlék elevenedett meg, elmosódott képek élesedtek, lelkünk egyre telítődött örömmel és szeretettel.
Szentmise: elfelejtett élmények jöttek elő, a nemek és kor szerinti helyfoglalás, a megható Passió játék a zengő férfikórussal/ Júdás mindig a Csigó Jóska "Világos" volt/ testvére a legszárnyalóbb hangú kántor Csigó Ernő irányításával. Természetesen édesanyám a "jó torkú Maráz Ilona" hangját is hallottam.
Pünkösdirózsa kert nemcsak szépségével gyönyörködtetett, de történelmi áttekintést, gondozási tanácsokat is kaptunk. Kazinczy Úr még azokra a kérdésekre is válaszolt, hogy „miért éppen Sopronkövesdet" választották otthonokul, illetve milyen kapcsolatban állnak a nyelvújítóval. A Fehér Csárda régi búcsúi bálok helyszíne, fiatal udvarlók táncaira gondolni csodás érzés volt. Ebéd: FENSÉGES, BŐSÉGES, HÁZIAS GYORS KISZOLGÁLÁS. Köszönet a szakácsoknak /Katinak, Lacikának stb./ Mentes Gyurka házi áldása felemelő volt. A sütemények régi ünnepek, lakodalmak ízét hozták vissza, köszönet a készítőknek.
Karády Katalin élete ilyen részleteiben újdonság volt a naphoz nagyon illett. Bár iskolatársaimmal Ivancsics Mária /osztályunk Teréz Anyja/ jóvoltából rendszeresen találkozunk mégis ez a mai nap meggyőzött arról, hogy 1 év múlva mind a 3 napon ott legyek. Elmondhatatlanul büszke vagyok iskolámra, tanítóimra, a falu közösségére, ahol megtanultam a munkát értékelni. Ahol lehetőségem van kérkedve mutatom meg az Agghegyalja Mozaik újságot, hogy lássák a polgármester vezetésével a fiatalok kreativitásával a szép korúak lépéstartásával folyamatosan fejlődve milyen tartalmas életet él a falu.
Fontosak a lelkünket színező érzések és hangulatok, ezért hálás szívvel mondok köszönetet a szervezőknek, hogy átélhettük ezt a napot."

Dr. Pete Ilona

„Tisztelt Polgármester úr, kedves Csöpi és a "Többiek"!

Köszönet nektek, hogy összehoztátok és profi módon lebonyolítottátok a vasárnapi Kövesdről Elszármazottak Napját. Lehetne hosszú sorokban tömjénezni a jó ötletet, a jó szervezést, a jó kivitelezést. Szinte látom ahogy szerényen, visszafogottan elutasítjátok a méltatást. Pedig van mire büszkének lennetek. Szuper volt a találkozó. Sikerült összehozni, összerázni némely esetben egymásnak szinte teljesen "idegen", volt falubelieket. Olyanokat, akikről évtizedekig csak hallottunk de a személyes találkozás eddig nem jött össze. Találkoztam olyan falubelimmel, akivel több mint 50 éve nem futottam össze. Szétszóródtunk. Sokfelé utazunk, kirándulunk az országban és eszünkbe sem jut, hogy adott településen nem csak ismerősünk, de falubelink is lakik, illetve lakhat. Azok az emberek, akik ezen a napon most összejöttek feledhették Korda György melankolikus számát: "Hol vagytok már ti régi, szép, boldog idők". Mert a kérdés választ talált, hiszen ezen a napon itt Kövesden jelentek meg azok a régi, szép, boldog idők. Reméljük lesz még ennek a jó kezdeményezésnek folytatása.
További sok sikert kívánok és köszönöm a faluért, a falu lakóiért, és az elszármazottak "toborzásáért" végzett áldozatos munkátokat."

Üdvözlettel: Maráz Miklós-Öcsi 1953-ból.

Vendégkönyv

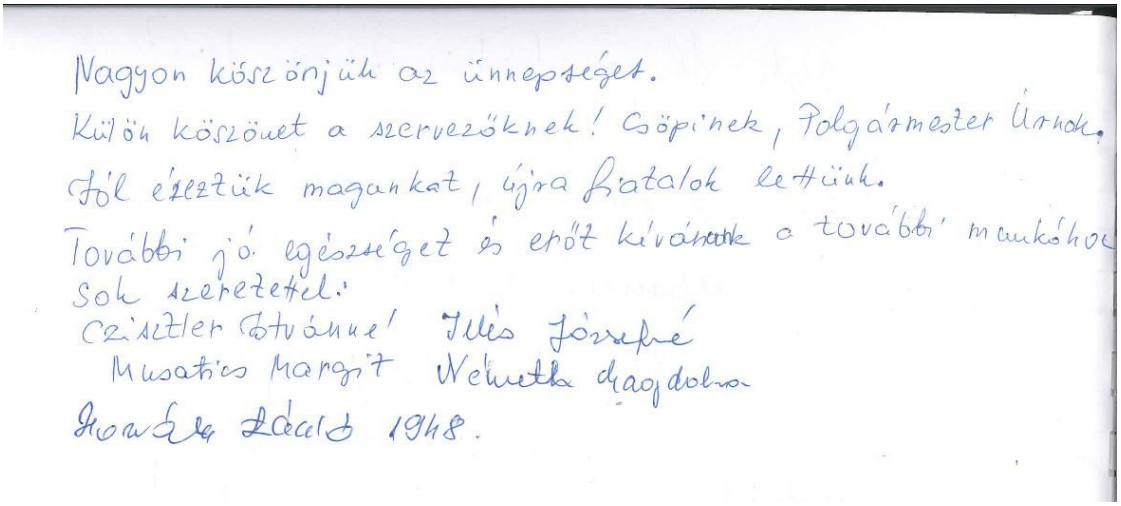
Nagyon köszönjük az ünnepséget.
Külön köszönet a szervezőknek! Csöpinek, Polgármester Úrnak.
Jól éreztük magunkat, újra fiatalok lettünk.
További jó egészséget és erőt kívánunk a további munkához
Sok szeretettel:
Csisztler Istvánné Tüdős Józsefné
Musatics Margit Nehrutka Magdolna
Kovács László 1948.

Vendégkönyv

Harányi-Kok Ilona (alias Buza Ian)

Nagyon köszönjük ezt a kedves és szívvanelés rendezvényt, szívmelengető volt.

Ugyánné Mattéry Ekonóra
Varga [illegible]

Gratulálunk, elismerésre és folytatásra méltó eseménynek mehettünk részt!
Köszönjük, hogy itt lehettünk!
A fiatalságom tért vissza, igaz barátságok a gyermekkorban kelletkeznek és ez most igazolódott. Gratulálunk Csöpinek (imádunk) és Kiplinak.

Pete Ilonka

Nagyon köszönünk mindent. Gratulálunk a falu szép fejlődéséhez. Nagyon jó volt visszaidézni a fiatalságunkat. Csak így tovább!!!
Külön köszönet Csöpinek.

Polgár [illegible] (Ér)
Polgár Antal
Marézné Öti
Bogyán József
Olik Gábor

Nagyon köszönöm ezt a szép napot az Önkormányzatnak, szervezőknek! Életre szóló élményben volt részünk. Nagyon jó volt találkozni a régi ismerőssel. Finom volt a vendéglátás, nagyon szép volt a műsor.
Köszönet mindenért! Baranyai Sándorné
Rácz Ilona Veszprém

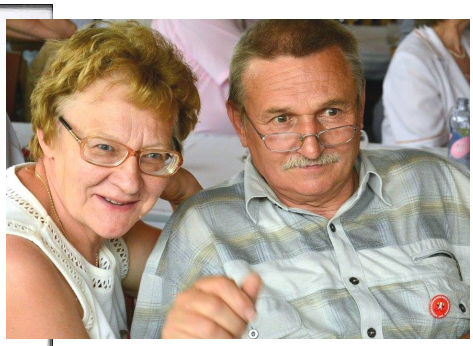

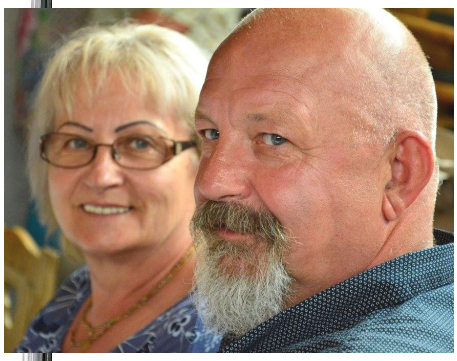

Szokatlan szokásaink – Az ágyról és az alvásról

Az alvás az ember számára biológiai szükséglet. Az alvás ideje alatt szándékos testmozgásunk lelassul, a test a külső ingerekre kevés reakciót ad. Bár e sorok írója már aludt el álló helyzetben is, azért általában az alvás biztonságos, fekvő helyzetben következik be. Míg élettani szempontból az alvás körülményei állandóak, civilizációs múltja rendkívül sokszínű.

Ha az alvás történetébe szeretnénk bepillantást nyerni, értelemszerűen az ágyak felé fordulunk. A Szentendrei Skanzen házainak majd mindegyikében meghatározó lakberendezési elem a különböző nagyságú, méretű, díszítettségű és funkciójú ágy. Ma már egyértelműnek tűnik, hogy az ágy fekvésre való, de a Skanzenben látható legtöbb ágy elsődlegesen az ágynemű tárolására szolgál.

Az elnevezések rendszere ugyanis megváltozott mára. Az *ágy* szó sokáig az 'ágynemű'-t jelentette, az azt hordozó állványzatot nevezték *nyoszolyá*nak. (Milyen szép, ma már alig használt szó!) Az egyszerű, hétköznap használt, sokszor a tornácon tárolt fekvőbútor neve pedig: *dikó*.

Mennyezetes ágy, Süttör (Fertőd)

Közismert, hogy az ágynemű mennyisége és díszítettsége jelezte a menyasszony vagyoni helyzetét. A tisztaszobában álló *vetett ágy* megbontása, használata helyett elődeink különböző praktikus megoldásokhoz folyamodtak. A vetett ágyba ugyanis csak kivételes helyzetben lévők kerültek: megbecsült vendég, gyermekágyas asszony. Az alvóhely korábban többnyire földön volt, itt szalmazsákon, tollal tömött *derékalj*on, gyékényágyon aludtak. De igénybe vették – különösen télen – a kemence és a fal közötti rést: a *sutu*t is. Érdekes és mai szemmel nézve mulatságos megoldás volt a vetett ágy alján kialakított *búvóágy*, vagy *bebújós ágy* is. Az ágyvégek tetejére hosszú deszkákat fektettek, erre pakolták fel a díszágyneműt. Így a magas(nak tűnő) ágynemű alatt kialakult egy kisebb lyuk, amit egy díszlepedővel takartak el. A *kucik*nak is nevezett helyen általában gyerekek aludtak.

Az alvás története szorosan összefügg a világítás, pontosabban a közvilágítás elterjedésével. A 17. századig ugyanis a falusi és a városi emberek is a naplementével együtt tértek nyugovóra. Ez idő tájt még élt az ún. „kettős alvás" gyakorlata, mely az alvási időt egy éjfél körüli aktív ébrenléttel két szakaszra osztotta. Ennek emléke számos középkori eredetű mesében, feljegyzésben, illetve szerzetesi imában fennmaradt, annak ellenére, hogy maga a gyakorlat a 19. század végére Európában teljesen eltűnt.

Aki éppen elalvás előtt olvassa e sorokat, annak jó éjszakát, aki pedig álmatlanság ellen, annak kellemes további olvasást kívánok!

2 „városi" fotó a valamikori Új Tükör újságból

Kertész

Hol volt, hol nem volt, de most minden kétséget kizáróan itt van. A klímaváltozás. Hatásai nagy kihívások elé állítják a gazdálkodókat, akár állattenyésztéssel, akár növénytermesztéssel foglalkoznak. Hosszan tartó forró aszályos időszakokat, hirtelen erőteljes lehűlés követ, gyorsan lezúduló nagy mennyiségű csapadékkal. Ezek a stressz hatások, illetve a kiegyenlítetlen vízellátottság megváltoztatják a termesztési technológiákat, új fajták, fajok kerülnek előtérbe. Az, hogy a Agg-hegyen olajfa ligetek lesznek, amiben faunok sípja szól, csupán vízió. Azonban a szárazságot jól tűrő, idegenhonos fajok között, amelyeket eddig gyomnak tekintettünk szép számmal akadnak ehetőek, amelyek gyógyhatással is rendelkeznek.

Júniusban a kertekben megjelenik a kövér porcsin pozsgás fényes leveleivel, szinte kiirthatatlanul. Lehet szárazság, lehet esős időszak a porcsin, - ha hagyjuk - szabadon burjánzik, szétterülő ágaival gyorsan beborítja a kertet. Apró sárga virágai szinte észrevehetetlenek. A csupasz 30 cm magas, egynyári növény, őshazája Nyugat-Himalájától, Dél-Oroszországon át egészen Görögországig húzódik. A Himaláján egészen 2000-3000 méteres magasságig kúszik fel.

A kövér porcsin omega 3 zsírsavakban igen gazdag növény ami a sejtekben hatékonyan leköti az ott lévő szabad gyököket megelőzve a kóros sejtburjánzást. Magas C- és E-vitamin, valamint béta-karotin és glutation tartalmának köszönhetően immunerősítő hatást fejt ki. Antioxidáns tartalma, lassítja az öregedés folyamatát. A vér koleszterin- és cukorszintjére kifejtett hatásával védi az artériákat, kiváló vértisztító, vérzéscsillapító hatású. Gyulladáscsökkentő hatása miatt az aranyér tüneteit is enyhíti.

A magyar népgyógyászat a húgyúti betegségek és gyulladások kezelésében, valamint a szív- és érrendszeri betegségek gyógyításában alkalmazza. Gyűjthető egész nyáron, virágzás előtt. Annyira jellegzetes, hogy más növénnyel nem téveszthető össze. A begyűjtött növényeket élelmezési illetve gyógyászati céllal használhatjuk fel. Mivel pedig virágzás előtt szedtük őket, megkíméljük magunkat a kapálástól. Ne dobjuk a komposztra, mert a kitépett tő képes magot érlelni!

Nemesített változatait dísznövényként termesztik, a porcsinrózsákkal száraz helyeken alakíthatunk ki egynyári növényágyásokat, ahol akár talajtakaróként is alkalmazhatjuk. Jó magszórása miatt képes évről évre önmagától megújulni. Vannak csüngő változatai amelyek kaspóban egészen a fagyokig folyamatosan virágoznak. Különböző elkészítési módjai léteznek, aki akar, járjon utána...

Kazinczy Péter rovata

Egészség

A Baba- Mama Klubban május az édesanyák és gyermekek megünneplésével telt. Anyák napja alkalmából családias hangulatú ünnepség keretében avattuk fel a tíz 2016 évben született gyermek levelét az Életfán. Horváth Nimród, Cseténi Tamás, Csatári Lili, Pete Madlen, Horváth Dorina Katalin, Gráczol Bendegúz, Szakály Izabella,Nagy Tamara, Dani Franciska, Pécsi Hanna Róza levelei lombosítják tovább a fát. Köszönjük Kottrik Zoltán fafaragó művész munkáját, az óvodásoknak a citerás lányoknak, hogy műsorukkal ünnepélyesebbé tették az avatást, és a szorgos anyukáknak és lurkóknak, hogy virágültetéssel segítettek szebbé varázsolni a környezetet. A 2017-ben ez idáig születettek és a várandósok számát nézve előre láthatólag jövőre legalább 16 levelet kell készíttettünk.

Május utolsó hétvégéje a Gyermekek napja , ez alkalomból a Bölcsödében rendeztünk mondókázós, játékos délelőttöt a legkisebbeknek.

A várva-várt nyári hónapokban remélhetőleg sok napsütésben lesz részünk. Ezért szeretném felhívni a figyelmet, hogy a csecsemők, kisgyermekek bőrét fokozottan óvni kell a napégéstől! Kérem, kenjék be őket magas faktorú (legalább 30-as) fényvédő krémmel, használjanak kalapot, kissapkát, 12- 15 óra közt lehetőleg ne menjenek velük tűző napra! A leégés utáni napokban ugyanis a kicsi nyugtalan lesz, valamint minden egyes napégés maradandó nyomot hagy a bőrben, még akkor is, ha ennek kezdetben látható jelei nincsenek. A bőr azonban nem felejt, a bőrkárosodások hatása hosszú távon összeadódik, így minden egyes leégés növeli egy későbbi bőrdaganat kockázatát

Kívánok minden kedves olvasónak ”leégés mentes”, élményekben gazdag szép nyarat!

Virágh Imréné
Kati védőnő

Kérdőív a 2-es típusú cukorbetegség kockázatának felmérésére

A kérdőív végén - az Önre vonatkozó pontértékeket adja össze!

1. Életkor

0 pont 45 év alatt
2 pont 45-54 év között
3 pont 55-64 év között
4 pont 64 év felett

2. Testtömeg-index (BMI)

A testtömeg index kiszámolása: Testsúly kg-ban, osztva a méterben mért testmagasság négyzetével. A számításban segítenek Önnek. Például, ha az Ön magassága 165 cm, testsúlya 70 kg, a számítás: 70/(1,65x1,65) = 25,7

0 pont alacsonyabb, mint 25 kg/m^2
1 pont 25-30 kg/m^2
3 pont nagyobb, mint 30 kg/m^2

3. Haskörfogat

(az alsó bordák és a csípőtövis közötti távolság felénél - gyakorlatilag a köldök vonalában - mérve, közepes belégzés után)

	Férfiak	**Nők**
0 pont	Kevesebb, mint 94 cm	Kevesebb, mint 80 cm
3 pont	94-102 cm	80-88 cm
4 pont	Több, mint 102 cm	Több, mint 88 cm

4. Végez-e legalább 30 perces fizikai aktivitást munkaköréből adódóan, vagy szabadidejében?

0 pont Igen
2 pont Nem

5. Milyen gyakran fogyaszt zöldséget, vagy gyümölcsöt?

0 pont Minden nap
1 pont Nem minden nap

6. Szed-e rendszeresen vérnyomáscsökkentő gyógyszereket?

0 pont Nem
2 pont Igen

7. Mértek-e Önnél valaha magasabb vércukorértéket (orvosi vizsgálatkor, betegség, terhesség esetén)?

0 pont Nem
5 pont Igen

8. Van-e családtagjai között, vagy közeli rokonságában 1-es (ifjúkori) típusú, vagy 2-es (időskori) típusú cukorbeteg?

0 pont Nem
3 pont Igen: nagyszülő, nagynéni, nagybácsi, vagy elsőfokú unokatestvér
5 pont Igen: szülő, testvér, vagy saját gyermek

Értékelés: összesen: ☐ pont

Amennyiben 12 vagy több pont lett az értékelés, keresse meg háziorvosát!

Dr. Erdélyi Miklós rovata

Ritkán látott fafajunk, a vadalma

BEMUTATKOZÁS

A vadalma (Malus sylvestris) a nemes almáink, almafajtáink egyik őse. Nemzetségneve, a 'malosz' gyapjas, bolyhos szóra visszavezethető, míg latin nevének második tagja - fajneve - erdei létre utal. Veszélyeztetett faj, mivel nagyon kevés található belőle; a 2017. év fája. Az alma török eredetű szó, a „zsebemben sok kicsi alma van" mondatocskát a törökök mind a mai napig megértik. Fáját a vadkörtétől nehéz megkülönböztetni, főként téli állapotban, mikor lehullatták lombjukat. Genetikai állománya a nemes almák megporzó hatására megváltozhat, illetve beltenyészet alakul ki a kevés egyedszám miatt, így a vadalma faj továbbá csakis emberi segítséggel fenntartható!

MIRE HASZNÁLHATSZ

Ma is használjuk gyümölcsfaiskolákban alanyként, az erre oltott almafajta többek között ellenállóbb lesz a betegségeknek, a környezeti viszontagságoknak (pl. a lisztharmatnak, a varasodásnak, az alma mozaik vírusnak, és a magyarországi fagyoknak), mélyre törő gyökereinek köszönhetően öntözni nem létszükséglet. Persze a legegészségesebb - mint minden más növénynél is -, ha magról ültetjük végső helyére. Így kiváló gyökérzetet, törzset és koronát nevel, amiben önmagában is gyönyörködhetünk, de megfelelő időben ráolthatunk egy, akár több almafajtát kedvenceink közül.
Fája 6-10 méter magas, és törzsátmérője legfeljebb 20-30 cm, így az erdészek sem foglalkoznak igazán fájával. Szívós fáját korábban mégis számos területen használták, pl. órafogaskerék fogak, szántalpak, szerszámnyelek készültek belőle.
Pálinkája kitűnő kuriózum, de készítenek belőle vadalmaecetet, melynek számtalan gyógyhatást tulajdonítanak; „ez egy kincs", mondta Zsuzsa néni Rugonfalván, akitől nemrég vásároltam. A csügört avagy almavizet lezúzva, de teljes ecetesedése előtti állapotában italként fogyaszthatjuk. Termését előszeretettel fogyasztják a különféle vad emlősök és madarak, de régebben a háziállatok takarmányozásából is kivette részét.

HOL TALÁLHATSZ

Amerre vannak még legelők, ott láthatunk magányosan álló, kiteljesedett koronájú vadalmafákat. Az ilyen vidékeken gyermekként, vagy éhező vándorként, szomjas pásztorként, munkásként az ember fia örül bármi ehető ajándéknak, melyet a természet kínál. Ahol azonban a gépesített szántóföld dominál, ott ilyen jellegű fákra szükség már nincsen.
Egy JÁTÉKra buzdítanám kedves olvasóinkat: aki ismer a környéken vadalmafát, az egy térképen rajzolja be fellelhetőségét, és küldje be szerkesztőségünknek! Utolsó 2017-es számunkban összesítünk ebből egy előfordulási helyeket feltüntető térképet. Nem szabnék maximális területhatárt, hiszen ha csak Sopronkövesd területén néznénk, meglehet, hogy nem is találnánk (bár előfordulhat, hogy csupán jómagam nem nézem eleget a gyümölcsfákat).

Drimmer Márton, kertészmérnök hallgató,
régi gyümölcsfajták-faiskola,
érdeklődni: 0630/324-9044

Az idei nyár állítólag nem lesz olyan forró mint a korábbiak. Ha ez valóban így lesz sokan fogunk neki örülni. A nagy forróság nem tompít el bennünket, aktívabbak leszünk és kevesebb energiával végezhetjük a dolgunkat. Talán még a kertünk is szebb lesz és öntözni is kevesebbet kell!

Sok időt töltünk majd a családunkkal és a barátainkkal a szabadban, finomakat eszünk, sokat nevetünk.

Íme néhány praktika, hogy gondtalanul élvezhessünk minden percet amit a szabadban töltünk:

Ha a dinnye nem elég édes és jóízű, ne dobjuk el mert cukorral és citromlével ízesítve nagyszerű gyümölcsital varázsolható belőle.

Különleges jégbe hűtött italt kínálhatunk kánikula edején, ha egy nagyobb, mély tálba műanyag palackot állítunk. A tálat színültig töltjük vízzel, szirmokat, aapró virágokat, levelket vagy akár kagylókat, gyöngyöket, szép formájú magokat is szórhatunk bele. Mélyhűtőben megfagyasztjuk. Közvetlenül tálalás előtt a műanyag palackba forró vizet öntünk, kiemeljük a jégből s a helyére állítjuk a lehűtendő italt.

Fektessünk **fémszűrőt a sütéshez használt edényre,** a szűrő résein át a gőz szabadon távozik, de a zsírcseppek nem jutnak át.

A főttkukorica körülbelül 10 perc alatt elkészül, ha lobogó vízben kezdjük főzni. Sót csak az utolsó néhány percben adjunk hozzá, különben kemény marad. Csipetnyi cukor vagy vaj azonban puhítja a főzés során.

Az **egymásba szorult poharak**at nem érdemes feszegetni, eröltetni, mivel eltörhetnek és megsérülhetünk. Egyszerűen szétválaszthatjuk őket, ha az alsót meleg vízbe állítjuk, a felsőbe pedig hideg vizet öntünk. E módszerhez hasonlóan a kinyithatatlannak tűnő befőttes üvegeket is könnyedén felbonthatjuk, ha a tetejére rövid ideig forró vizet engedünk.

A fa vágódeszkát, fakanalat soha ne tegyük nedvesen meleg helyre, mert a hirtelen száradástól meggörbülnek, elrepednek.

A **kávézaccról tudjuk,** hogy cserepes virágok földjének tetejére öntve táplálja a növényt, egyben a földet is védi a kiszáradástól. Amióta a rózsák tövére szóróm, azóta a hangyák nem túrják fel a tövekre a földet.

Nem puffaszt a karfiol, ha a 1-2 percnyi forralás után a levét leöntjük és friss vízben főzzük tovább.

Jobban érvényesül **a kapor íze,** ha csak a főzés végén adjuk az ételhez.

Az elektromos tüzet nem szabad vízzel oltani, csak olyan anyaggal ami nem vezeti az áramot: porral, homokkal, virágfölddel, ponyvával.

Élményekben és örömökben gazdag nyarat kívánok!

Tóth Zsuzsanna rovata

Forrás: Hargitai György Háztartási fortélyok, praktikák c. könyve és a sokéves tapasztalat

Az én Anyukám, avagy Anyák-napja a gyerekek szavaival

Nagyné Kun Zsuzsanna rovata

Rupf Anna: Könyvet készítettem az anyukámnak, és egy különleges fényképet adtam Neki ajándékba. Szerettem volna nagy örömet okozni, és ez sikerült is. Van egy bátyám akivel otthon együtt köszöntöttük anyát, és elmentünk közösen étterembe is. Én az anyukámat, Anyának szólítom. Kedves, mosolygós az én anyukám, barnás a haja, és a szeme olyan szép. Szoktunk együtt játszani például társasjátékozni.

Földesi Janka: Egy képet kapott ajándékba Tőlem és a testvéremtől, akit Bendinek hívnak, énekeltem is neki egy dalt. Az oviban is volt anyák napi ünnepség, előtte feldíszítettük a csoportot virágokkal és szívecskékkel. Az ünnepségre anya és a két mama jött el. Nagyon boldogok voltak és örültek a versnek amit elmondtam.

Balogh Fanni: Egy szép rajzot készítettem ajándékba az anyukámnak. Édesanyámnak az tetszett a legjobban amikor az ünnepségen a nevét kimondtam, odavittem neki a virágot és az ölébe ültem. Otthon elénekeltünk apukámmal neki egy dalt: „este van, este, szép csendes este, ragyognak ránk a csillagok.....", anyukám nagyon örült neki.

Világos Balázs: Csokit adtunk az anyának, amit apukám vett. Az oviban pedig virágot és fényképet adtam neki, és „fogadd sok szeretettel anyáknapja alkalmából"- azt mondtam neki. Úgy szoktam szólítani, hogy Anyuka. Az én anyukámnak barna a haja és szemüveges, két szemüvege van és halkan, csendesen beszél. Csak akkor szokott mérges lenni, ha a testvérem a Nóri rossz, és nem fogad szót neki.

A Jerikó zarándoklat

Egy budaörsi házaspár, Kiss Zoltán és Kissné Rózsa Mária elhatározása a Jerikó zarándoklat. Hat gyermekük és jelenleg hét unokájuk van, 41 éves házasok. Hét éven át minden évben augusztus 15-én Esztergomból indulva az országhatár mentén gyalogos zarándoklatra indulnak. Marika nyugati irányba, férje Zoltán keleti irányba, hogy aztán szeptember 30-án Szegeden találkozzanak a záró misén. Ez egyben egy imahadjárat is, nemzetünk lelki, erkölcsi megújulásáért, a megbékélésért. Az Ószövetségi Jerikó a bűnei miatt pusztult el, a Jerikó név figyelmeztetés, hogy mindazok a bűnök, amikben Európa tobzódik következményekkel jár. A hét év annak a jelképe, hogy a harcosok - a papokkal az élen - hét napon át járták körül Jerikót, mire a falak leomlottak. 2007-ben az olasz Monticiariban kapták a Maria Rosa Mystica zarándokszobrot azzal a küldetéssel, hogy a Szűzanya küldi a magyar népnek, és hogy zarándokok útra vigyék. Hét év kellett mire az első útra elindultak 2014-ben a Kiss-Rigó László püspök úr celebrálta misén mi kövesdiek is szép számmal jelen voltunk. Minden alkalommal augusztus 29-én Sopronba megyünk, hogy aztán Kópházán, Nagycenken a templomokat érintve Kövesdre kísérjük a „Jerikós Marikát", az esti misén a helyi hívek szolidaritását is érezhetjük. Másnap reggel imaóra után a templomtól indulunk a kápolnához, reggeli után indul a zarándokokkal bővített csapat, a végállomás Peresznye irányába. Az erdei Mária-képnél egy ének erejéig megállunk, majd a volt Imre majorban Som Ferenc tanyájánál megpihenve megyünk Und, Zsira templomainak érintésével Répcevisre, ahol a plébánián fogadnak bennünk egy kis agapéval. Peresznyére az esti órákban érkezünk, ahol a misén még részt veszünk, majd elbúcsúzunk Marikától azzal, hogy a szegedi záró misére ismét elkísérjük a város határától az alsóvárosi ferences templomig. Az út során nem várt élményekkel gazdagodtunk, ilyen volt a 2. évben Undra érkezve épp horvát nyelvű mise volt, az Atya a misét megszakítva behívott bennünk, kiderült, hogy Dumovits Atya már 25-ször volt gyalog Mariazellbe, mise végén pedig az egész csapatot meghívta a közeli „szomjoltóba". A zsirai templomhoz érve mindig harangszó fogad bennünk, ottjártunkkor a zsirai születésű Szabó Zoltán atya Budapestről volt itt. Kiderült az atyáról, hogy a Fradi öregfiúk csapatában focizott, és faluja Zsira templomának freskóit Ő festette elég kalandos körülmények között. Elmondhatjuk, hogy Sopronkövesd a Jerikó zarándoklat számára egy fő állomás, köszönet a polgármester úrnak, a plébános úrnak, hogy ehhez minden segítséget megadnak. Köszönet a zarándoktárs Violettának Zsiráról, Eszternek Répcevisről, és mindenkinek, akik bármilyen formában támogatói a Jerikó zarándoklatnak. A Jerikósok kérésére használt ruhák gyűjtését szerveztük meg, a Záhony melletti Tuzsér javára. Köszönet ezért a helyi lakosságnak, a zarándoktársaknak és a helyi karitászosoknak. Hálás köszönet azoknak is, akik segítségével a szállítást is helyben megoldottuk.

Mihócza László

IV. alkalommal „Kápolnák útján....” két keréken kulturális értékeink nyomában
2017. május 27.

A Napnyugat Turisztikai Egyesület és az Innovatív Platform Nonprofit Kft. már negyedik alkalommal rendezte meg a „Kápolnák útján...” című kulturális kerékpártúrát. A program során az Alpokalja Győr-Moson-Sopron megyei részét kerekezték be a résztvevők, Sopronkövesdről a Szent László kápolnától indulva Nagylózson, Ebergőcön, Röjtökmuzsajon, Lövőn, Völcsejen, Egyházasfalun, Sopronhorpácson, Undon és Zsirán keresztül vezetett az út a célállomásra, Répcevisre. Idén új helyszín Ebergőc és Egyházasfalu települések lettek. Egyházasfaluban egy magánkápolnát fedeztek fel a résztvevők, Molnár Tamás és családja újította fel nemrégiben a lepusztult, erdő és falu széli külterületi Gógánfai kápolnát. A szép kápolna, a helyi nyugdíjasok kórusa és a természeti környezet élményt jelentett a túrázóknak. Az útvonal kilenc település kilenc kápolnáját érintette a fent megjelölt településeken. Az egyes önkormányzatok, illetve a falvakban működő civil szervezetek nagy gonddal készültek a túrázók fogadására. Mindenütt frissítővel és finom falatokkal, s mellé rövid kulturális műsorral várták a megfáradt kerekezőket. Hol templomi énekeknek, hol lakodalmas játéknak, hol horvát néphagyománynak tapsolhattak a túrázók. Néhány helyen apró meglepetés ajándék, például kitűző, útravalóul személyre szabott üzenet is került a biciklizők poggyászába. Természetesen, a kezdeményezés alapvető célkitűzésének megfelelően mindenhol megismerkedtek a felkeresett kápolna történetével is. Szinte valamennyi helyszínen a vendéglátó falu polgárai is csatlakoztak a látogatókhoz, így rácsodálkozva saját értékeikre, esetenként egy rövidebb szakaszon a túrához is csatlakozva.

Testi-lelki feltöltődést jelentett a program a közel 50 fős résztvevőnek. Sokan már visszatérő kerékpárosai ennek az útnak, de évről évre feltűnnek új érdeklődők. Remek hangulatban, káprázatos napsütésben tekerték le a több mint 40 km távot. Amellett, hogy jó alaposan megdolgoztatták izmaikat, számos ismerettel és kulturális élménnyel is gazdagodtak.

A jól sikerült nap után egyértelmű a döntés: jövőre ismét találkozunk a Kápolnák útján!

Keszei Andrea

A törökszentmiklósi 71. számú Petőfi Sándor úttörő csapat kerékpáros túrázói haladnak át falunkon.

A Titkos kert - Klasszikusok fiataloknak

Frances Hodgson Burnett

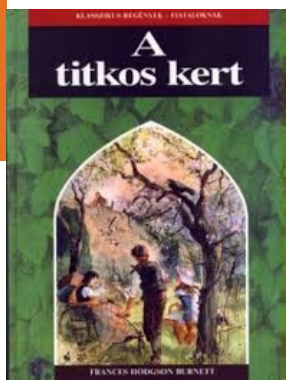

Évtizedek óta kultuszkönyv, amit nagyanyáink és apáink is változatlan érdeklődéssel olvastak, s olvassák a mai fiatalok is. A könyvnek számtalan különféle kiadása jelent meg, filmet is készítettek belőle, manapság is játsszák. Az édes-bús történet központi szereplői: egy zárkózott árva kislány és egy beteges kisfiú, akik rátalálnak az elveszett Édent felidéző, varázslatos kertre – és egy jó barátra, Colinra.

Ritkaság, hogy egy könyv vezesse több országban egyszerre, szinte az összes fontos sikerlistát. A New York Timesét, az Amazonét és a BarnesandNoble-ét, például. Az végképp szokatlan, hogy ezt, egy debütáló író tegye.

A lány a vonaton

Paula Hawkins

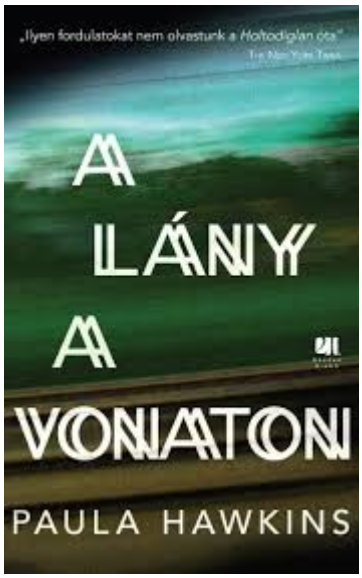

2015 elején Paula Hawkins regénye berobbant az angolszász piacokra. Ahogy Stephen King fogalmazott, ebben a történetben csak fokozódik és fokozódik a feszültség. Nem véletlenül hasonlítják Hitchkockhoz és Agatha Crhristie-hez az írót

Rachel ingázó, minden reggel felszáll ugyanarra a vonatra. Tudja, hogy minden alkalommal várakozni szoktak ugyanannál a fénysorompónál, ahonnan egy sor hátsó udvarra nyílik rálátás. Mármár kezdi úgy érezni, hogy ismeri az egyik ház lakóit. Jess és Jason, így nevezi őket. A pár élete tökéletesnek tűnik, és Rachel sóvárogva gondol a boldogságukra. És aztán lát valami megdöbbentőt. Csak egyetlen pillanatig, ahogy a vonat tovahalad, de ennyi elég. A pillanat mindent megváltoztat. Rachel immár részese az életüknek, melyet eddig csak messziről szemlélt. Meglátják; sokkal több ő, mint egy lány a vonaton

Fegyverneki Sándorné (Tünde) könyvtáros

Alkotóház terem bérlés:
fél napra : 6000 Ft
egy napra: 12000 Ft
Ajánljuk családi rendezvényekre, baráti összejövetelekre
Érdeklődni: Ambrus - Rácz Ramónánál.
Telefonszám: 0630/473-8248

3000 Ft/fő/éj

Nem tudja vendégeit hol elszállásolni?
Gondoljon az Alkotóházra!
Érdeklődni: Ambrus - Rácz Ramónánál.
Telefonszám: 0630/473-8248

Főszerkesztő: Ambrus - Rácz Ramóna, Takács Brigitta (e-mail: kovesdihermesz@gmail.com)
Szerkesztők: Czakó Viktória, Dr. Barkó Péter, Dr. Erdélyi Miklós, Drimmer Márton, Fegyverneki Sándorné (Tünde), Fülöp Zoltán, Győri Edit, Horváth Krisztina, Inczédi Tibor, Kazinczy Péter, Kelemen Dávid, Keszei Andrea, Kissné Fekete Andrea, Kottrik Zoltán, Mihócza László, Nagyné Kun Zsuzsanna, Polgár Anikó, Raffai Péter, Szalayné Csigó Hajnalka, Tóth Zsuzsanna, Virágh Imréné
Fotók: Farkas Károly, Mihócza László, szerkesztői fotók, **Címlap**: Fülöpné Farkas Gyöngyi festménye **Nyomda:** Rábaközi Nyomda
Kiadja és terjeszti: Sopronkövesd Község Önkormányzata, 9483 Sopronkövesd, Kossuth Lajos utca 77.
Tel: 06 99/536-000 , Facebook: Sopronkövesd hivatalos oldala, e-mail: polgarmester@sopronkovesd.t-online.hu